

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู, กรม. *มาตรการพื้นฐานมางประการสำหรับสร้างครูที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2515.
- กรมการศาสนา, กรม. *คู่มือสอนจริยศาสตร์ระดับวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: กรมการศาสนา, 2522.
- โกลินทร์ รังสยานันท์. *ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู*. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2530.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. *การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. *วัฒนธรรมกับการเสริมสร้างสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2532.
- งามพิศ ลัดยศสงวน. ลักษณะของงานวิจัยภาคสนามทางมานุษยวิทยา. ใน งามพิศ ลัดยศสงวน (บรรณาธิการ), *ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม*. หน้า 1-12. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ทวิช สุภานุรักษ์. *ประวัติศาสตร์เขมร ขอม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2508.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. *ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- นัทยา สายหู. *การศึกษาสภาพหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างใกล้ชิดระยะยาว ตอนที่ 1 ภาคทั่วไป การปฏิบัติงานของพัฒนากรในเขตอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ*. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน, 2519.
- _____. *โลกสมมติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศึกษิตสยาม, 2516.
- สงวน ทองดี. จรรยา มารยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีครู. *วารสารข่าวครูสภา 16* (พฤษภาคม 2534): ปกใน.
- สีปพนนท์ เกตุทัต. คำบรรยายพิเศษเรื่องคุณลักษณะของครู. ใน *ทิศทางการฝึกหัดครู*. กรมการฝึกหัดครู, 2530.

- สุนทรื โคมิน. *ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย: เครื่องมือในการสำรวจวัด*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- สุนจน์ ประเสริฐศรี. การศึกษาวัฒนธรรมอีสานใต้. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 18 ฉบับที่ 2 (สิงหาคม-กันยายน 2527).
- สุนทรื, วิทยาลัยครู. *เอกสารประกอบการวางแผนและพัฒนา*. ฉบับที่ 4. สุนทรื: สำนักวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยครูสุนทรื, 2530.
- สุริยันต์ กันตรอง. ครูในทัศนะพุทธศาสนา. *วารสารข่าวครูสภา* 16 (พฤษภาคม 2534): 16-17.
- เสวี พงศ์พิศ. แนวคิดในการศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้าน. *จตุสารวิชาการ*. 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม 2530): 14-21.
- อมรา พงศาพิชญ์. *วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- Astin, Alexzander W. *Four Critical Years*. San Francisco: Jossey-bass Publishers, 1983.
- Bengtson, Vern L., and Lovejoy, Mary Christine. Values, personality and Social Structure: An International Analysis. in *Linking Social Structure and Personality*. ed. Glen H. Elder, Jr. Beverly Hills: Sage Publications, 1973.
- Boas, Franz. *Race Language and Culture*. New York: The Free Press, 1966.
- Chickering, Arthur W. *Commuting Versus Resident Students*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1974.
- _____. *Education and Identity*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1974.
- Chickering, Arthur W., and others. *The Modern American College*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1981.

- Christopher, Michael C. *Cultural Continuity Among Second Generation Greek American Students in a Greek Community (Value, language, ethnicity, astoria, New York, Parochial Education)*. Ph.D.Dissertation, the Florida State University, 1985.
- Edgerton, Robert B., and Langness, L.L. *Methods and in the Study of Culture*. San Francisco: Chandler and Sharp Publishers, 1977.
- Eklund-Leen, Susan J. The AISP Model: Use with Commuter Students. *New Direction for Student Services*. 45(Spring 1989): 81-84.
- Geertz, Clifford. *The Interpretation of Cultures*. New York: Basic Books, 1973.
- Gilbride, Dennis David. *Values, Value Change and Social Persuasion in Counselling Practicum*. Ph.D.Dissertation, University of Southern California, 1985.
- Grimm, Timothy Lee. *An Examination of the Value Patterns of Seniors of the Temple University class of 1989. (Arizona)*. Ph.D.Dissertation Temple University, 1989.
- Hagen, Everett. *On the Theory of Social Change: How Economic Growth Begins*. Homewood, Illinois: Dorsey Press, 1962.
- Hutz, F.W., and Ramsay, M.A. The use of Anthropological Field Methods in Education. *Educational Research*. 3(10). 1974.
- Kerchhoff, Alan C. *Socialization and Social Class*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1972.
- Keyes, C.F. *Ethnic Change*. Seattle: University of Washington Press, 1982.

- Kluckhohn, Clyde. Values and Value Orientations in the Theory of Action. in T.Parsons and E.A.Shils(eds.), *Toward a General Theory of Action*. Cambridge: Harvard University Press, 1951.
- Kluckhohn, Florence, and Strodtbeck, Fred L. *Variations in Value Orientations*. Evanston, Illinois: Row, Peterson and Company, 1961.
- Koller, Marvin R. *Families: A Multigenerational Approach*. New York: McGraw-Hill, 1974.
- Krech, David., Crutchfield, Richard S., and Ballachey, Egerton L. *Individual in Society*. New York: McGraw-Hill, 1962.
- Livingston, M.D., and Stewart, M.A. Minority Students on a White Campus: Perception Is Truth. *NASPA Journal*. 24(March 1987): 39-49.
- McGowan, Mary Patricia. *A Study of Multidimensional Representation of Values and Ethnic Differences*. Ph.D. Dissertation, Washington State University, 1984.
- McGrath, E.J. Careers, Values and General Education. *Liberal Education*. 1974. (Unpublished Manuscript)
- McKinley, Donna L., and Dworkin, Daniel S. The Disturbed College Student. *New Directions for Student Services* 45(Spring 1989): 31-42.
- Morrill, Richard L. *Teaching Values in College*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1980.
- O'Brien, Martha Byrne. *The Relationship Between Student Values and Academic Success*. Ed.D.Dissertation, University of Northern Colorado, 1987.

- Ostrom, Thomas M., and Brook, Timothy C. Cognitive Bonding to Central Values and Resistance to a Communication Advocating Change in Policy Orientation. *Journal of Experimental Research in Personality* 4 No.1 (1969): 42.
- Pelto, Perti J., and Pelto, Gretel H. *Anthropological Research*. New York: Cambridge University Press, 1978.
- Raths, L.E., Harmon, M., and Simon, S.B. *Values and Teaching*. Columbus, Ohio: Merrill, 1966.
- Redfield, Robert. *Peasant Society and Culture*. Chicago: The University of Chicago Press, 1965.
- Rist, R. On the Application of Ethnographic Inquiry to Education: Procedure and Possibilities. *Journal of Research in Science Edu Teaching* 19(June 1982): 439-450.
- Rokeach, Milton. *Beliefs, Attitudes and Values: A Theory of Organization and Change*. San Francisco: Jossey-Bass, 1970.
- _____. *The Nature of Human Values*. New York: The Free Press, 1973.
- Secord, and Buckman. *Social Psychology*. New York: McGraw-Hill, 1972.
- Shang, Paul. Minority Students And the AISP Model. *New Directions for Student Services* 45(Spring 1989): 67-74.
- Shelton, Esther D. *An Ethnographic Study of How a Teacher Helps Her Students Value Being Black and Being Muslim Through Language and Literacy Instruction in a Sunni Muslim School*. Ed.D. Dissertation, University of Pennsylvania, 1987.
- Trent, William. Race and Ethnicity in the Teacher Education Curriculum. *Teacher College Record* 91 No.3 (Spring 1990): 361-369.

Upcraft, M. Lee. *Residence Hall Assistants in College*. San Francisco:
Jossey-Bass Publishers, 1982.

White, Leslie A. *The Concept of Cultural Systems: A Key to
Understanding Tribes and Nations*. New York: Columbia
University Press, 1975.

Wilson, S. The Use of Ethnographic Techniques in Educational
Research. *Review of Educational Research* 47 No.1 (1971):
245-265.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกตดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 แบบสอบถามประวัติชีวิต ใช้ตามนักศึกษาคณะชาติพันธุ์ไทย ชมรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้เขียนเป็นความเรียงเกี่ยวกับประวัติชีวิตตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น ถึงวัยหนุ่มสาวอย่างละเอียด

1.2 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อนักศึกษาคณะชาติพันธุ์ไทย ชมร บุคคลภายในวิทยาลัยครูที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ข้อกระทงคำถามดังนี้

ท่านเห็นว่า นักศึกษาคณะชาติพันธุ์ไทย ชมร ที่ชื่อ..... เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยอย่างไร

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เป็นผู้ที่ชอบทำงานเป็นกลุ่มและให้ความร่วมมือดี.....
2. มีความขยันขันแข็งในการทำงานทุกประเภท.....
3. มีความขยัน โดยเฉพาะงานในอาชีพหรืองานที่ชอบเท่านั้น.....
4. สามารถแสวงหาชื่อเสียงหรือความร่ำรวยหลายวิธีเมื่อมีโอกาส.....
5. แสวงหาชื่อเสียงและความร่ำรวย โดยใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่.....
6. เป็นคนที่แสดงออกถึงความสุขจากความสันโดษ.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
29. การเลือกซื้อสิ่งของ จะยึดถือประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญ.....
30. รู้จักจัดระเบียบการใช้จ่าย ออกเงินเพื่ออนาคต.....
31. ชอบใช้สิ่งของสวยงามและตามความนิยมของสังคม.....
32. สนใจเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ.....
33. หาความรู้โดยการอ่าน และฟังจากสื่อมวลชนอยู่เสมอ.....
34. พยายามศึกษาหาความรู้ เพื่อให้เป็นผู้รู้อย่างจริงจัง.....
35. เห็นคุณค่าของความรู้ในทุกด้าน.....
36. ชอบการท่องเที่ยวเพื่อให้มีเพื่อนฝูง และสมาคมกับคนมากขึ้น.....
37. ชอบเจาะลึกข่าวคราวของบุคคลอื่นทั้งอดีตและปัจจุบัน.....
38. หาความรู้ด้วยการทัศนศึกษาอยู่เสมอ.....
39. คบหาสมาคมกับคนสำคัญที่มีชื่อเสียง ความรู้.....
40. ชอบสนทนาแต่เรื่อง เบาสมอง.....
41. สนทนากับบุคคลทั่วไปในเรื่องที่มีสาระประโยชน์.....
42. รักษาสุขภาพกายด้วยการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา.....
43. รักษาสุขภาพจิตตามหลักพุทธศาสนา.....
44. มีสุขนิสัยที่ดีในการบริโภค.....
45. ที่อยู่อาศัยสะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ.....
46. จิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ.....
47. ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด.....
48. ให้ความร่วมมือในการรักษาความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎหมาย.....
49. ให้สิทธิหน้าที่ในความเป็นพลเมืองไทยที่ดีตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด.....
50. ศึกษาหาความรู้ในพระธรรม คำสั่งสอน อยู่เสมอ.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
51. ปฏิบัติศาสนกิจ เช่น การทำบุญ ตักบาตร ไปวัดฟังเทศน์สวดมนต์...
52. ปฏิบัติตามหลักคำสอนในศาสนาอย่างเคร่งครัด.....
53. ทุกครั้งที่ทำงานเป็นกลุ่ม จะยึดหลักการรักษาน้ำใจกันมากกว่าจะมุ่ง ความสำเร็จของงาน.....
54. ช่วยเหลือ พึ่งพากันในหมู่พวกพ้องเดียวกัน.....
55. นิยมการปฏิบัติต่อกันด้วยความเป็นกันเองมากกว่ายึดระเบียบแบบแผน.....
56. ถือความเห็นอกเห็นใจกันมากกว่ากฎหมายบ้านเมือง.....
57. เป็นที่รักของทุก ๆ คน.....
58. เชื่อในเรื่องดวงชะตาว่าสามารถลิขิตชีวิตได้.....
59. เชื่ออย่างงมงายในเรื่องเครื่องรางของขลังและสิ่งศักดิ์สิทธิ์.....
60. เคร่งครัดในพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การสวดมนต์ การสะเดาะเคราะห์...

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 แบบสอบถามค่านิยมและการปลูกฝังค่านิยม มีจุดประสงค์เพื่อหาความสอดคล้องและยืนยันความสำคัญของค่านิยมที่เลือก แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นหลังจากได้ข้อมูลมาด้วยวิธีอื่น ๆ แล้ว

คำสั่ง แนวปฏิบัติ 22 รายการข้างล่างนี้ ท่านชอบหรือเห็นด้วยกับแนวปฏิบัติข้อใดบ้าง จงจัดอันดับใหม่ตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย

การพึ่งตนเอง	1.
การไม่ชอบเอาเปรียบและไม่ยอมเสียเปรียบ	2.
ความเที่ยงและรักศักดิ์ศรี	3.
ความกตัญญู	4.
ความอายและถ่อมตน	5.
การเก็บตัวและไม่เปิดใจ	6.
การเชื่อฟังและยอมรับ	7.
ความสุภาพอ่อนโยนและอ่อนน้อม	8.
การรักพวกพ้องและจริงใจ	9.
ความไม่ไว้วางใจ	10.
ความยุติธรรม	11.
การรักษาสำนึก	12.
ความตรงไปตรงมา	13.
ความเกรงใจ	14.
ความรักถิ่นและผูกพันที่ถิ่น	15.
ความรับผิดชอบและจริงจังในงาน	16.
การตรงต่อเวลา	17.
การใฝ่ความรู้	18.
ความประหยัด	19.
ความซื่อสัตย์	20.
ความช่วยเหลือกัน	21.
ความคิดสร้างสรรค์	22.

1.4 แบบสอบถามค้นหาค่านิยมจากความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ

ชื่อสกุล.....อายุ.....วิชาเอก.....

จงตอบคำถามและบรรยายตามความรู้สึกที่แท้จริง พร้อมทั้งให้เหตุผลในรายข้อต่อไปนี้

1. สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดคืออะไร เพราะอะไร.....
2. สิ่งที่ท่านเกลียด(ไม่ชอบ)มากที่สุดคืออะไร เพราะอะไร.....
3. ชุมชนของท่านมีจุดด้อยอะไรบ้าง และเพราะเหตุใด.....
4. ในวิทยาลัยครูแห่งนี้ท่านชอบและประทับใจอะไรมากที่สุด วิทยาลัยมีจุดเด่น จุดด้อยอะไร อย่างไร เพราะอะไร.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ใช้สัมภาษณ์นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง และผู้ใกล้ชิดนักศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เป็นแนวทางสนทนา ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วงชีวิตในวัยเด็ก วัยรุ่น และถึงวัยหนุ่มสาว ดังนี้

วัยเด็ก	วัยรุ่น	วัยหนุ่มสาว
1. ประวัติชีวิต เกิดที่ใด ใครเลี้ยงดู เชื่อใครมากที่สุด ทำไมจึงเชื่อ ความเชื่อใดที่ขัดแย้งกับพ่อแม่ ประทับใจสิ่งของหรือเหตุการณ์ใดมากที่สุด ชีวิตความเป็นอยู่ต่างจากคนทั่วไปหรือไม่	ชีวิตช่วงนี้อยู่กับใคร ศรัทธาใคร เพราะอะไร การปลูกฝังอุดมการณ์อาชีพเริ่มอย่างไร มีเหตุการณ์วิกฤตอะไรบ้างที่ทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลง	ที่อยู่อาศัยเป็นอย่างไร มีใครช่วยเหลือ อะไรคืออุดมคติทางการเรียนและการงาน วิทยาลัยครูสามารถเปลี่ยนแปลงความเชื่ออะไรบางอย่าง
2. ลักษณะที่สำคัญ เช่นอดทน เป็นตัวของตัวเอง ฯลฯ หรือไม่ อย่างไร อะไรคือสาเหตุ	ลักษณะนิสัยใหม่เกิดขึ้นอย่างไร ใครเป็นผู้กำหนด	ความมีคุณธรรมเกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร
3. การอบรมสั่งสอน ใครสั่งสอน สั่งสอนว่าอย่างไร	การศึกษาในโรงเรียนเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ชอบคำสั่งสอนของใคร สาเหตุจากอะไร	วิทยาลัยครูช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมอะไรบ้าง ควรอบรมสั่งสอนเรื่องอะไร เป็นสำคัญ

2.2 ใช้ผลการสำรวจโดยแบบสอบถามมาเป็นคำถามนำในการสัมภาษณ์นักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เพื่ออนุมานค่านิยมของนักศึกษา

3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความสัมพันธ์กับกลุ่ม
ว่าเกิดขึ้นด้วยระบบอะไร สังเกตพฤติกรรมและการกระทำในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
ค่านิยมหลัก ๆ ตามที่แบ่งประเภทค่านิยมต่าง ๆ ได้จากที่สอบถามผู้เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางอัจฉรา ภาณุรัตน์ เกิดวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2497 ที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ในปีการศึกษา 2518 ระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2529 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต วิชา เอกการอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2531 ปัจจุบันรับราชการที่วิทยาลัยครูสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย